

Απόφαση ΕΠΑ: 40/2020

Αρ. Φακέλου: 8.13.020.20

**Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ 83(I)/2014**

**Κοινοποίηση συγκέντρωσης αναφορικά με την απόκτηση αποκλειστικού
ελέγχου της APS Debt Servicing Cyprus Ltd από τη Hellenic Bank Public
Company Ltd**

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού:

κα Λουκία Χριστοδούλου	Πρόεδρος
κ. Παναγιώτης Ουστάς	Μέλος
κ. Άριστος Αριστείδου Παλούζας	Μέλος
κ. Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης	Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 9 Οκτωβρίου 2020

ΑΠΟΦΑΣΗ

Αντικείμενο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης αποτελεί η πράξη συγκέντρωσης που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 4 Σεπτεμβρίου 2020, εκ μέρους της Hellenic Bank Public Company Limited (στο εξής η «Ελληνική Τράπεζα»), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμου του 2014 (στο εξής ο «Νόμος»).

Η εν λόγω κοινοποίηση αφορά συγκέντρωση, σχετικά με την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την Ελληνική Τράπεζα, επί της εταιρείας APS Debt Servicing Cyprus Ltd (στο εξής ο «Στόχος»), η οποία επί του παρόντος τελεί υπό κοινό έλεγχο αφενός από την Ελληνική Τράπεζα και αφετέρου από τη APS Holding Ltd. Στο παρόν στάδιο, η Ελληνική Τράπεζα κατέχει το 49% και η APS Holding Ltd το υπόλοιπο 51% επί των μετοχών του Στόχου.

Οι συμμετέχουσες στην παρούσα συγκέντρωση επιχειρήσεις είναι οι ακόλουθες:

1. Η Ελληνική Τράπεζα που είναι δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και είναι αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμων του 1997 ως 2019, ως τροποποιείται από καιρό σε καιρό, το οποίο εποπτεύεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας που αποτελείται από την Ελληνική Τράπεζα και τις θυγατρικές της, μεταξύ άλλων, δραστηριοποιείται στις τραπεζικές υπηρεσίες, στην παροχή προσωπικών και επιχειρηματικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων και επίσης ελέγχει εταιρείες ειδικού σκοπού που κατέχουν ακίνητα που αποκτήθηκαν από την Ελληνική Τράπεζα, μέσω διαδικασιών εκτέλεσης ή πληρωμής έναντι πιστωτικών δικαιωμάτων που απορρέουν από ενυπόθηκα δάνεια (debt to asset swaps). Η κυριότερη δραστηριότητα του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας είναι η παροχή ενός ευρέος φάσματος τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που περιλαμβάνουν χρηματοδοτικές επενδυτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, υπηρεσίες θεματοφυλακής και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων καθώς και διαχείριση και πωλήσεων ακινήτων.

Η Ελληνική Τράπεζα έχει τις ακόλουθες ελεγχόμενες θυγατρικές εταιρείες:

- (1) Hellenic Bank (Investments) Ltd (100%) η οποία δεν διεξάγει πλέον εργασίες αλλά κρατά περιουσιακά στοιχεία της Ελληνικής Τράπεζας.
- (2) Hellenic Bank Trust and Finance Corporation Ltd (100%) η οποία δεν διεξάγει πλέον εργασίες αλλά κρατά περιουσιακά στοιχεία της Ελληνικής Τράπεζας.
- (3) Παγκυπριακή Ασφαλιστική Λτδ (99,96%) η οποία δραστηριοποιείται στην παροχή προσωπικών και επιχειρηματικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων γενικού κλάδου.
- (4) Hellenic Life Insurance Agency Ltd (100%)
- (5) Hellenic Life Insurance Agency Ltd (100%) η οποία ενεργούσε ως αντιπρόσωπος ασφαλειών για γενικές ασφάλειες και ασφάλειες ζωής αλλά δεν διεξάγει πλέον αυτές τις εργασίες και είναι αδρανής.

- (6) Εξ ολοκλήρου θυγατρικές εταιρείες¹ (100%) ειδικού σκοπού που κατέχουν ακίνητα που αποκτήθηκαν από την Ελληνική Τράπεζα μέσω διαδικασιών εκτέλεσης ή πληρωμής έναντι πιστωτικών δικαιωμάτων που απορρέουν από τα ενυπόθηκα δάνεια (debt to asset swaps).
2. Η APS Debt Cyprus Ltd (Στόχος) που αποτελεί εταιρεία δεόντως εγγεγραμμένη σύμφωνα με του νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία δραστηριοποιείται στους κάτωθι τομείς:
- (α) διαχείριση της ακίνητης περιουσίας η οποία αποκτήθηκε από πιστωτικά ιδρύματα μέσω διαδικασιών εκτέλεσης ή πληρωμής έναντι πιστωτικών δικαιωμάτων που απορρέουν από ενυπόθηκα δάνεια,
- (β) διαχείριση και ανάκτηση μη εξυπηρετούμενων δανείων τα οποία χορηγούνται από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα πρόσωπα με απαιτήσεις σε καθυστέρηση και συναφών επικουρικών χρεών.
- Σημειώνεται στην κοινοποίηση ότι δυνάμει των προνοιών της Συμφωνίας Πώλησης και Αγοράς Περιουσιακών Στοιχείων ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2017 μεταξύ της Ελληνικής Τράπεζας και του Στόχου, η τελευταία αγόρασε από την πρώτη την επιχείρηση (α) διαχείρισης και ανάκτησης μη εξυπηρετούμενων δανείων και της (β) διαχείρισης ακίνητης περιουσίας αποκτηθείσας μέσω διαδικασιών εκτέλεσης ή πληρωμής έναντι πιστωτικών δικαιωμάτων που απορρέουν από ενυπόθηκα δάνεια της Ελληνικής Τράπεζας. Επιπρόσθετα, ο Στόχος παρέχει υπηρεσίες ανάκτησης μη εξυπηρετούμενων δανείων που παραχωρήθηκαν από εταιρεία μέλος του Ομίλου της APS.

Στις 7 Σεπτεμβρίου 2020, η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ενημερώθηκε με σχετική επιστολή αναφορικά με την κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, στη βάση των διατάξεων του άρθρου 16 του Νόμου.

Η εν λόγω κοινοποίηση δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 18 Σεπτεμβρίου 2020, όπως ορίζει το άρθρο 10 του Νόμου.

Η Υπηρεσία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (στο εξής η «Υπηρεσία») αφού διεξήγαγε την προκαταρκτική αξιολόγηση της συγκέντρωσης σύμφωνα με τις

¹ ABVERMA HOLDINGS LTD, ALIRA HOLDINGS LTD, ANOLIA INDUSTRIAL LIMITED, BOULMO HOLDINGS LTD, CHRISBLO HOLDINGS LTD, DALLASTIA HOLDINGS LTD, DRYPTO HOLDINGS LTD, EZMERO HOLDINGS LTD, IDITH HOLDINGS LTD και KROLO HOLDINGS LIMITED

διατάξεις του άρθρου 17 του Νόμου, υπέβαλε γραπτή έκθεση προς την Επιτροπή με ημερομηνία 6 Οκτωβρίου 2020, στην οποία καταγράφεται η αιτιολογημένη της γνώμη ως προς το συμβατό της υπό εξέταση συγκέντρωσης με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.

Η Επιτροπή, αφού αξιολόγησε το ενώπιον της υλικό και όλα τα στοιχεία που περιέχονται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σε αυτή σύμφωνα με τον Νόμο και βάσει της διαδικασίας που ο εν λόγω Νόμος προβλέπει, αποφάσισε ακολουθώντας το πιο κάτω σκεπτικό:

Η υπό εξέταση συγκέντρωση πραγματοποιείται στη βάση των προϋποθέσεων (conditions precedent) που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του Term Sheet ημερομηνίας 7/8/2020 και στη Συμφωνία Επενδύσεων και Μετόχων ημερομηνίας 10/1/2017, μεταξύ της Ελληνικής Τράπεζας και της APS Holding Ltd, η οποία θα τροποποιηθεί δυνάμει των προνοιών της Τροποποιητικής Συμφωνίας Μετόχων.

Ουσιαστικό στοιχείο για την εξέταση της παρούσας πράξης συγκέντρωσης αποτελεί η έννοια της «συγκέντρωσης» επιχειρήσεων και η εν γένει ύπαρξή της, ως η έννοια αυτή ορίζεται στο άρθρο 6 του Νόμου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, στην Τροποποιητικής Συμφωνίας Μετόχων θα γίνουν οι ανάλογες τροποποιήσεις στο καταστατικό έγγραφο του Στόχου, έτσι ώστε η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του Στόχου να αποτελείται από 3 Συμβούλους οι οποίοι θα διορίζονται από την ελληνική Τράπεζα και 2 Συμβούλους οι οποίοι θα διορίζονται από την APS Holding Ltd. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Στόχου θα διορίζεται από την Ελληνική Τράπεζα, όπως επίσης και ο Γενικός Διευθυντής (CEO).

[.....]².

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της συγκέντρωσης, ο Στόχος θα ελέγχεται αποκλειστικά από την Ελληνική Τράπεζα λόγω του δικαιώματος της τελευταίας να διορίζει την πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Στόχου και κατ' επέκταση να ασκεί καθοριστικό επηρεασμό επί των αποφάσεων του Στόχου.

² Οι αριθμοί και/ή τα στοιχεία που παραλείπονται και δεν εμφανίζονται τόσο σε αυτό το σημείο, όσο και στο σύνολο του κειμένου της παρούσας απόφασης καλύπτονται από επιχειρηματικό/επαγγελματικό απόρρητο. Ενδεικτικό της παράλειψης είναι το σύμβολο [...].

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά στοιχεία και γεγονότα που περιβάλλουν την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης και αφού προέβη στην αξιολόγηση των όρων των πιο πάνω πράξεων με βάση την έννοια της συγκέντρωσης, όπως προσδιορίζεται στο πιο πάνω άρθρο, καταλήγει ότι η υπό εξέταση πράξη συνιστά συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 6(1)(α)(ii) του Νόμου, πληροί την έννοια της συγκέντρωσης και θα επιφέρει αλλαγή ελέγχου επί μόνιμης βάσης του Στόχου καθότι θα αποκτηθεί ο αποκλειστικός έλεγχος του από την Ελληνική Τράπεζα.

Η προτεινόμενη συγκέντρωση αποτελεί μια «συγκέντρωση επιχειρήσεων» μείζονος σημασίας, όπως αυτή ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 3 του Νόμου. Συγκεκριμένα, ο συνολικός ενοποιημένος κύκλος εργασιών για το οικονομικό έτος 2019 της Ελληνικής Τράπεζας ανήλθε περίπου στα €106.333.200 και ο Στόχος για το ίδιο έτος πραγματοποίησε παγκόσμιο κύκλο εργασιών €16.928.422.

Στην παρούσα πράξη συγκέντρωσης, τόσο η Ελληνική Τράπεζα, όσο και ο Στόχος δραστηριοποιούνται στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι πιο πάνω κύκλοι εργασιών αφορούν δραστηριότητες εντός της Δημοκρατίας.

Συναφώς, η Επιτροπή προχώρησε στον καθορισμό της σχετικής αγοράς προς αξιολόγηση της συμβατότητας, της υπό αναφορά συγκέντρωσης με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά, εφαρμόζοντας τα δεδομένα που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/υπηρεσιών και της σχετικής γεωγραφικής αγοράς, ως αυτά διαλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Νόμου.

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας, μεταξύ άλλων, δραστηριοποιείται στις τραπεζικές υπηρεσίες, στην παροχή προσωπικών και επιχειρηματικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων και ελέγχει επίσης εταιρείες ειδικού σκοπού που κατέχουν ακίνητα που αποκτήθηκαν από την Ελληνική Τράπεζα, μέσω διαδικασιών εκτέλεσης ή πληρωμής έναντι πιστωτικών δικαιωμάτων που απορρέουν από ενυπόθηκα δάνεια (debt to asset swaps).

Ο Στόχος παρέχει υπηρεσίες σε πιστωτικά ιδρύματα, ως επίσης άλλα πρόσωπα με εισπρακτέες απαιτήσεις οφειλών σε καθυστέρηση (όπως για παράδειγμα εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων). Επομένως, οι καταναλωτές των υπηρεσιών που προσφέρει ο Στόχος δεν είναι οι οφειλέτες των σχετικών μη εξυπηρετούμενων δανείων αλλά δανειστές. Οι υπηρεσίες που ο Στόχος παρέχει σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό με τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας που αποκτήθηκε από τους οφειλέτες των σχετικών

μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω διαδικασιών εκτέλεσης και τη διαχείριση και την ανάκτηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, κατέληξε ότι η σχετική αγορά προϊόντος / υπηρεσίας στην παρούσα πράξη συγκέντρωσης είναι αυτή (α) της αγοράς για την εξυπηρέτηση ΜΕΔ, είτε εσωτερικά (in-house) ή δια μέσου τρίτων και (β) της αγοράς διαχείρισης ακινήτων που αποκτήθηκαν από πιστωτικά ιδρύματα μέσω διαδικασιών εκτέλεσης ή πληρωμής έναντι πιστωτικών δικαιωμάτων που απορρέουν κάτω από ενυπόθηκα δάνεια. Η Επιτροπή κατέληξε ότι ως γεωγραφική αγορά ορίζεται η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας για τις ως άνω σχετικές αγορές προϊόντος/ υπηρεσίας.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στην παρούσα πράξη συγκέντρωσης προκύπτει οριζόντια σχέση μεταξύ των συμμετεχουσών στην αγορά διαχείρισης ΜΕΔ, η οποία δεν ξεπερνά σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης σε συνολικό μερίδιο αγοράς το 9%.

Η Ελληνική Τράπεζα αναφέρει ότι δεν έχει κρατήσει για εσωτερική διαχείριση οποιαδήποτε REO. Ως εκ τούτου, δεν προκύπτει οποιαδήποτε οριζόντια επικάλυψη στη σχετική αγορά διαχείρισης ακινήτων που αποκτήθηκαν από πιστωτικά ιδρύματα μέσω διαδικασιών εκτέλεσης ή πληρωμής έναντι πιστωτικών δικαιωμάτων που απορρέουν κάτω από ενυπόθηκα δάνεια εντός της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ως εκ των ανωτέρω, σε σχέση με οποιαδήποτε επηρεαζόμενη αγορά ως αποτέλεσμα οριζόντιας επικάλυψης, η Επιτροπή καταλήγει ότι δεν προκύπτει οποιαδήποτε επηρεαζόμενη αγορά.

Στην παρούσα πράξη συγκέντρωσης προκύπτει κάθετη σχέση καθότι η Ελληνική Τράπεζα κατέχει ένα χαρτοφυλάκιο ΜΕΔ, το οποίο διαχειρίζεται ο Στόχος. Η κοινοποιούσα επιχείρηση αναφέρει ότι δεν δύναται να επηρεαστεί κάθετα η σχετική αγορά καθώς δεν διαφοροποιείται κάτι με την ολοκλήρωση της παρούσας πράξης.

Ως εκ των ανωτέρω, σε σχέση με οποιαδήποτε επηρεαζόμενη αγορά ως αποτέλεσμα κάθετης σχέσης, η Επιτροπή καταλήγει ότι δεν προκύπτει οποιαδήποτε επηρεαζόμενη αγορά.

Όπως αναφέρεται στο σύγγραμμα European Merger Control Law, του Nicholas Levy, § 5.08 [1]:

“More typically, however, changes from joint to sole control have not raised concern, in particular where there is “no evidence to suggest that the acquisition of sole control will on itself lead to any discernible change in the competitive conditions on [the] market”. Where the company acquiring sole control has effectively exercised “decisive influence” over the target company and has played a “ a predominant role... during the joint venture’s life span”, the acquisition of sole control is unlikely to affect any change over the target company’s conduct, raise any new competition concerns, or have any significant market impact.”

Η Επιτροπή, με βάση τα πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μερίδια αγοράς των μερών σε οποιαδήποτε από τις αγορές αυτές είναι αρκετά μικρότερα των μεριδίων αγοράς τα οποία προνοεί ο Νόμος για την ύπαρξη επηρεαζόμενης αγοράς και επίσης το γεγονός ότι πρόκειται για απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από κοινό έλεγχο, δεν διαφαίνεται από τα ενώπιον της Επιτροπής στοιχεία ότι θα προκαλέσει οποιαδήποτε αλλαγή πάνω στην συμπεριφορά του Στόχου ή της Ελληνικής Τράπεζας. Ως εκ τούτου η Επιτροπή σημειώνει ότι η οποιαδήποτε αλλαγή προκύψει ως συνεπεία της παρούσας συγκέντρωσης δεν εγείρει νέες ανησυχίες για τον ανταγωνισμό ούτε ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις σχετικές αγορές.

Η Επιτροπή σημειώνει το γεγονός ότι ο Στόχος ο οποίος με την υλοποίηση της παρούσας πράξης θα ελέγχεται αποκλειστικά από την Ελληνική Τράπεζα, και ενδέχεται να διαχειρίζεται ΜΕΔ και REO και άλλων τραπεζικών οργανισμών. Η δραστηριοποίηση αυτή δύναται να δώσει στην Ελληνική Τράπεζα πρόσθετη πληροφόρησή αναφορικά με τα ΜΕΔ και REO άλλων τραπεζών την οποία υπό άλλες περιστάσεις δεν θα είχε. Εντούτοις, στην παρούσα φάση ο Στόχος διαχειρίζεται δάνεια μόνο ενός άλλου οργανισμού, της APS Loan Management, της οποίας το μερίδιο αγοράς στα ΜΕΔ ανέρχεται σε 1% και στα REO σε 0%, ποσοστά που δεν είναι ανησυχητικά όσον αφορά τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.

Σημειώνεται επίσης ότι στο παρόν στάδιο τα ΜΕΔ της κάθε τράπεζας τυχαίνουν διαχείρισης από διαφορετικές εταιρείες. Πέραν αυτού, σημειώνεται ότι οι ανταγωνιστές της Ελληνικής Τράπεζας θα έχουν πλήρη επίγνωση της συμμετοχής της Ελληνικής Τράπεζας στο Στόχο. Ως εναλλακτική λύση για την παροχή υπηρεσιών από το Στόχο, οι ανταγωνιστές της Ελληνικής Τράπεζας δύναται είτε να διατηρήσουν

την εξυπηρέτηση δανείων εντός της επιχείρησής τους ή να συμβληθούν με άλλη εταιρεία παροχής τέτοιων υπηρεσιών.

Με γνώμονα τα πραγματικά και νομικά δεδομένα, όπως αναλύθηκαν και σκιαγραφήθηκαν και όπως στη λεπτομέρειά τους αναδεικνύονται και βεβαιώνονται από το φάκελο της υπό κρίση συγκέντρωσης αλλά και εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις του Νόμου, η Επιτροπή, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σε αυτή σύμφωνα με το Νόμο, κατέληξε στην ομόφωνη απόφαση ότι στην υπό αναφορά συγκέντρωση δεν τίθεται ζήτημα δημιουργίας ή ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης και ούτε παρακώληση του ανταγωνισμού.

Ως εκ τούτου, ενεργώντας σύμφωνα με το άρθρο 22 του Νόμου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει να μην αντιταχθεί στην κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και κηρύσσει αυτή συμβατή με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.

ΛΟΥΚΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού